

Kristianstads
kommun

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Barn- och utbildningsförvaltningen

Linderöds skola åk F-3

Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda

Planen visar förskolans eller skolans arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Planen omfattar även aktiva insatser för att verka för barns och elevers lika rättigheter och åtgärder för att motverka diskriminering.

Planen bygger på skollagens kapitel 6 diskrimineringslagens kapitel 3

Alla barn och elever har rätt att vara sig själva och bli behandlade med respekt. Arbetet för likabehandling är en del av förskolan och skolans värdegrundsarbete som handlar om att aktivt främja alla barn och elevers lika rättigheter och möjligheter - oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Planen gäller för kalenderåret eller läsåret	2019/2020
Ansvarig för planen	Paula Lundin, rektor
Barn och elever har varit delaktiga genom	Klassråd, elevråd, enkäter

1. Lagstiftningen

I **skollagens kapitel 6** finns regler om aktiva åtgärder mot kränkande behandling. Varje förskola och skola ska bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Förebyggande åtgärder ska genomföras och en plan ska upprättas årligen.

I **diskrimineringslagens kapitel 3** finns regler om aktiva åtgärder mot diskriminering. Förskola och skola har en skyldighet att aktivt arbeta med åtgärder riktade mot de sju diskrimineringsgrunderna. Diskrimineringsgrunderna är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Skyldigheten omfattar även att ha riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.

Arbete med aktiva åtgärder innebär att arbeta förebyggande och främjande genom ett fortlöpande arbete i fyra steg, *undersöka, analysera, åtgärda* samt *utvärdera* och *följa upp*. I detta arbete ingår även att ta fram riktlinjer och rutiner mot trakasserier.

En löpande dokumentation ska göras av det arbete som bedrivs på grupp- och organisationsnivå. Av dokumentationen ska det framgå om det avser diskriminering, trakasseri eller kränkning. Om dokumentationen ska göras digitalt används G-Suite – team-drive. Det är då mycket viktigt att beakta att **inga känsliga** uppgifter får framkomma. På individnivå sker dokumentationen i mall från metodboken alternativt i edWise.

2. Plan mot kränkningar, diskriminering och trakasserier

Målsättningen med planen är att

- främja allas lika rättigheter
- vara ett konkret verktyg i arbetet för att förebygga och motverka diskrimineringar, trakasserier och kränkande behandling

Inom barn- och utbildningsförvaltningen i Kristianstad gäller

- varje verksamhet ska årligen upprätta en plan
- planen ska finnas tillgänglig på förskolans/skolans hemsida

3. Definitioner

Diskriminering

En förenklad beskrivning av diskriminering enligt diskrimineringslagen är att någon missgynnas eller kränks, och detta har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt.

På **diskrimineringsombudsmannen** finns mer att läsa om diskrimineringsgrunder, vad lagen säger och olika exempel.

Kränkning

Ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet. (Skolverkets Allmänna Råd). Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykiska och/eller ske via sociala medier.

Trakasserier

Kränkningar kopplade till någon av diskrimineringsgrunderna är trakasserier.

4. Organisatorisk ansvarsfördelning

Skolchef

- ansvarar för att skyndsamt följa upp av rektor anmälda fall av kränkningar och eller trakasserier, samt anmäla, enligt delegeringsordningen till Barn- och utbildningsnämnden.
- **Rektor**
  - ansvarar för att plan mot diskriminering och kränkande behandling upprättas varje år, hålls aktuell, följs upp och finns på hemsidan
  - ansvarar för att dokumentationen sker enligt gällande rutiner av händelser som kan betecknas som diskriminering eller kränkande behandling
  - ansvarar för att stöd ges till elever som utsatts för diskriminerande eller kränkande behandling och att stöd ges till den som orsakat händelsen
  - ansvarar för att elevhälsan är delaktig i arbetet mot kränkningar, trakasserier och diskrimineringar
  - kontaktar och informerar skolchef vid samtliga fall av kränkningar och eller trakasserier och anmäler via blankett i metodboken.
  - ansvarar för att orosanmälan när så krävs, sker enligt socialtjänstlagen 14 kap §1
  - ansvarar för att kontakt med polis tas för samråd och att anmälan sker, i de fall då incidenten faller under allmänt åtal.

Förskolans/skolans medarbetare

- har ansvar för kontakter med barnet/eleven och vårdnadshavare
- som får information om eller bevittnar en kränkande eller diskriminerande händelse ska informera rektor och dokumentera på avsedd blankett
- informerar elever och vårdnadshavare om Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Arbetslaget

- där kan man i första hand få stöd och hjälp att hantera situationer med anknytning till handlingsplanen
- diskuterar med barn och elever frågor som rör värdegrund, bemötande, kränkningar, trakasserier och diskriminering

5. Mål för förskolans/skolans värdegrundsarbete

De grundläggande värden som förskolans och skolans värdegrund omfattar ligger i linje med de värden som vårt demokratiska samhälle vilar på.

Värdegrunden omfattar

- människolivets okränkbarhet
- individens frihet och integritet
- alla människors lika värde
- jämställdhet mellan könen
- solidaritet mellan människor

Det är dessa värden som ska förmedlas och alla medarbetare ska främja aktning för människans egenvärde och vår gemensamma miljö.

Målsättningen för Linderöds skola är att skapa en trygg och öppenhetlig arbetsmiljö för alla som arbetar på skolan. Såväl personal som elever ska i både ord och handling visa respekt för allas lika värde. Allt främjande och förebyggande arbete är viktigt, men den allra viktigaste delen av detta arbete sker i vardagen, i alla de möten mellan de människor som finns i verksamheten. Alla kontakter och beslut som sker varje dag ska präglas av de ideal som Plan mot diskriminering och kränkande behandling bygger på.

Ansvarig-/a för genomförande: Rektor tillsammans med personal

Uppföljning ska ske: 2020-03-26   ansvarig: Rektor

Utvärdering ska ske: 2020-03-26   ansvarig: Rektor

6. Främjande och förebyggande arbete

6.1 Främjande arbete

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas.

Detta arbete är en viktig del vid planering och genomförande av undervisningen och den undervisningsfria tid som eleverna tillbringar på skolan. Skolans personal har samma positiva förväntningar på alla klasser och på alla enskilda elever, hur grupper organiseras så att alla elever kommer till sin rätt och hur personal och elever bemöter varandra. Vi organiserar undervisningen så att alla elever utmanas, utvecklas och får diskutera grundläggande värderingar. Nätmobbning kan, såsom traditionell mobbning, vara

återkommande och förövaren densamma/desamma. Däremot kan det också vara endast en kommentar eller ett inlägg som sätter igång ett förlopp av kränkningar, utförda av ett flertal personer som inte ens behöver vara bekanta med offret. Det har stor betydelse att all personal på skolan är medveten om varför och hur nätmobbning går till, samt vilka konsekvenser hot, trakasserier och kränkningar på nätet kan ha.

För att stärka respekten för allas lika värde ska vi som en naturlig del i vårt vardagliga arbete:

- vara uppmärksamma på och aktivt ingripa vid uppkomna situationer, vilket kan ske genom goda relationer och vuxnas närvaro i allmänna utrymme och på skolgård.
- följa upp varje kränkning som sker på skolan.
- följa upp elevernas frånvaro utifrån skolans handlingsplan.
- vid utvecklingssamtal använda matris kring social utveckling där varje enskild elev får ge sin bild av sin skolvardag.
- möta flickor och pojkar på lika villkor och se till så att de har samma möjligheter, skyldigheter och rättigheter.
- agera som goda förebilder.
- öka elevernas delaktighet och personliga ansvar.
- ha tydliga överlämnanden kring varje individs behov och förutsättningar vid stadiebyten och lärarbyten.
- ha samtalsbaserad undervisning om de olika diskrimineringsgrunderna utifrån hur det ser ut i samhället idag (medias bild).
- i undervisningen diskutera användandet av sociala medier och hur man bör agera bakom skärmen.
- i undervisningen skapa förståelse för olika religioner och för olika seder och bruk, kanske också skapa kontakter med företrädare för olika religioner och genomföra studiebesök.
- i undervisningen läsa skönlitteratur och/eller se filmer som ger möjlighet till samtal och reflektion.
- erbjuda olika stödåtgärder som mindre grupp med specialpedagogstöd, läxhjälp, läshjälp vid prov, talböcker, minikurser, ALVE m.m.
- samarbeta med organisationer utifrån, t.ex. fältassistent.
- genomföra olika temabaserade lektioner.

Ansvarig-/a för genomförande: Rektor tillsammans med personal

Uppföljning ska ske: 2020-03-26   ansvarig: Rektor

Utvärdering ska ske: 2020-03-26   ansvarig: Rektor

6.2 Förebyggande

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten. Riskerna kan kartläggas på olika sätt och förebyggande mål och åtgärder måste motiveras av vad som kommer fram i en kartläggning.

Utifrån analys av trygghet- och trivselenkäten och inkomna incidentrapporter genomförs värderingsövningar riktade för att förebygga de identifierade problem som finns på skolan, t.ex. i korridor, skolgård och klassrum, som en del av socialt och emotionellt lärande. Arbetet med värdegrundsfrågor styrs av elevers behov. (Elevernas behov kommer fram i samtal vid utvecklingssamtal, på klassråd, elevråd och i vardagliga möten med eleverna.) I och med att vuxna närvarar i allmänna utrymmen och på skolgården fångar de upp det som sker i vardagen och kan agera med direkta åtgärder. Genom vårdnadshavarmöte med olika teman utifrån identifierade behov öppnar läraren upp för samtal/diskussion/dialog mellan skola och vårdnadshavare samt vårdnadshavare emellan. Genom att ordningsreglerna på skolan är väl förankrade hos elever samt vårdnadshavare och personal och tillämpas när situationen kräver det, så skapas trygghet. Genom samarbete mellan elevhälsan och den pedagogiska verksamheten hjälps alla åt att fånga upp alla elever. Personal i elevhälsan träffas regelbundet och diskuterar och samordnar åtgärder mot uppkomna incidenter. Personal i elevhälsan analyserar och föreslår åtgärder i syfte att främja likabehandling samt följer upp de incidenter som skett.

Ansvarig-/a för genomförande: Rektor tillsammans med personal

Uppföljning ska ske: 2020-03-26   ansvarig: Rektor

Utvärdering ska ske: 2020-03-26   ansvarig: Rektor

7. Kartläggning av nuläget

Beskriv hur nuläget kartläggs, t ex. trygghet och trivsel enkät, elevrådsmöte, kränkingsutredningar, kontakter från vårdnadshavare, elevhälsans kartläggningar mm. Medarbetare och barn/elever ska involveras i kartläggningsarbetet.

Kartläggning av nuläge sker genom:

- **Dokumentation** av de incidenter som sker på skolan. Vid varje incident ingår analys, åtgärder och uppföljning.
- **Trygghet- och Trivselenkät**, elevernas beskrivning av sin fysiska/psykiska skolmiljö, vilken analyseras och diskuteras.
- **Matris social utveckling** används vid utvecklingssamtal där eleverna beskriver hur de upplever sin vardag.
- **Klassråd och Elevråd**, där övergripande frågor om fysiska och psykiska miljön i skolan diskuteras.

- **Aktiviteter i och utanför klassrummet – Alla vuxna i skolan**, t.ex. undervisningssituationer i klassrum, friluftsdagar, kick-off och andra rastaktiviteter.
- **Uppföljning i elevhälsoteam**, t.ex. klassvisa genomgångar där lägesbeskrivningar av klasser och enskilda elever diskuteras

Ansvarig-/a för genomförande: Rektor tillsammans med personal

Uppföljning ska ske: 2020-03-26   ansvarig: Rektor

Utvärdering ska ske: 2020-03-26   ansvarig: Rektor

8. Framtagande av planerna

Rektor har tillsammans med elevhälsan utifrån föregående läsårs utvärdering och kartläggning gjort en analys och tagit fram förslag på *Plan mot diskriminering och kränkande behandling*, som presenteras för och diskuteras i olika grupper; lärararbetslag, klassråd, elevråd och vårdnadshavarråd. Planen revideras och kompletteras med eventuella tillägg utifrån synpunkter från ovanstående grupper, varje år.

Ansvarig-/a för genomförande: Rektor tillsammans med personal

Uppföljning ska ske: 2019-03-26   ansvarig: Rektor

Utvärdering ska ske: 2019-03-26   ansvarig: Rektor

9. Förankringsarbete

Reviderad *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* går igenom i lärararbetslaget och i elevrådet. Därefter går mentor, tillsammans med klassens representanter i elevråd igenom planerna på klassråd.

Mentorerna ansvarar också för att planerna diskuteras och går igenom på föräldramöten och rektor ansvarar för genomgång med föräldrarådet.

Ansvarig-/a för genomförande: Rektor tillsammans med personal

Uppföljning ska ske: 2020-03-26   ansvarig: Rektor

Utvärdering ska ske: 2020-03-26   ansvarig: Rektor

10. Utvärdering

Planen utvärderas årligen i samråd med elever, personal och rektor.

Barn/elever har varit delaktiga genom elevråd, klassråd och i analys kring vår trygghet och trivsel enkät.

Analys utifrån trygghet och trivselenkät 2018/2019:

Åk. 3:

Eleverna i åk. 3 trivs och känner sig trygga i skolan. Några elever upplever att det förekommer bråk och/eller kränkningar på skolan. De upplever att bråk förekommer i korridoren, i idrottshallen, på skolgården och på fritids.

Inga elever känner sig rädda när de är i skolan. Alla har kompisar. Eleverna tycker att de vuxna på skolan är bra på att få elever som gör dumma saker att sluta.

De tycker att det är arbetsro på lektionerna.

Ingen elev upplever att de blivit hånad, utstött eller kallad elaka saker av andra elever.

En elev upplever att hen blivit utsatt för våld (knuffar, slag eller spark) och eleven uppger att skolan löste problemet.

Samtliga elever känner att alla vuxna bryr sig.

Åk. 1-2:

Samtliga elever trivs i skolan. Alla utom en elev tycker att det är roligt att gå till skolan. Alla elever tycker att de har arbetsro under lektionerna.

Flera elever tycker inte att det är lugn och ro i matsalen. Det är hög ljudvolym emellanåt.

Alla utom en elev tycker att de har roligt på rasterna. De känner att det finns vuxna att prata med om de behöver.

En elev upplever att den har blivit retad, utstött eller kallad för elaka saker. En elev upplever även att hen blivit knuffad, fasthållen eller slagen i skolan. Eleverna upplever att de vuxna säger ifrån om någon blir illa behandlad.

Åtgärder:

För att förebygga bråk i korridoren ser vi till att en vuxen är på plats i korridoren så snart eleverna kommer in efter rasterna.

Idrottlärarna är extra observanta på de elever som har svårt att ta förluster. De planerar lektionerna efter elevernas förutsättningar och svårigheter.

På rasterna är det alltid flera vuxna ute tillsammans med eleverna. De är aktiva och nära de elever som behöver stöttning i det sociala samspelet. Rastaktiviteter ska komma igång snarast för att fånga de elever som har svårt att aktivera sig.

På fritids är det viktigt att personalen är aktiva tillsammans med eleverna. Personalen ska vara där eleverna är. Är eleverna uppdelade i flera rum så är det viktigt att det finns vuxna närvarande i de olika rummen.

För att få ner ljudnivån i matsalen ska vi prova på att spela lugn musik. Vi kommer även att prova på att använda en bullerapp för att göra eleverna medvetna om ljudnivån.

Ansvarig: Rektor

Innevarande års plan

Beskriv hur innevarande års åtgärder och insatser ska utvärderas och när detta skall ske:

Vi går igenom dokumentation från innevarande läsår, analyserar trygghet- och trivselenkätens resultat samt tittar på det som lyfts i personalgruppen, på elevrådet, vårdnadshavarrådet och i samtal med elever och vårdnadshavare. Elevhälsoteamet diskuterar och utvärderar sitt arbete fortlöpande under läsåret. Kurator och skolsköterska skriver egna verksamhetsplaner. Efter läsårets slut sammanställs och redovisas resultatet i nästkommande plan.

2020-03-26

Ansvarig/a: Rektor tillsammans med personal

11. Kompetens

Genom att aktuella situationer som uppkommit på skolan diskuteras i arbetsgruppen på arbetsplatsträffar håller vi diskussionen levande. Vi delger varandra information från litteratur, föreläsningar, artiklar etc. Skolkurator handleder också personal i olika ärenden på individ- och gruppnivå. Vi undersöker utbildningsbehoven i diskussioner, genomför utbildningar bland annat genom tematisering på arbetslagsträffar, externa föreläsare och Skolverkets allmänna råd och utvärderar våra insatser för att se om de ger förväntat effekt.

Ansvarig-/a för genomförande: Rektor tillsammans med personal

Uppföljning ska ske: 2020-03-26   ansvarig: Rektor

Utvärdering ska ske: 2020-03-26   ansvarig: Rektor

12. Arbetsgång

Arbetsgång när elev kränker, hotar eller misshandlar elev eller personal och när personal eller annan vuxen kränker, hotar eller misshandlar elev

Mellan elever

1. Gå alltid in och bryt när du ser att det strider mot diskrimineringsgrunderna eller kränker individen, vem det än gäller.
2. Om det inte går att bryta, tillkalla akut hjälp av andra vuxna.
3. Vid behov tillkallas polis i första hand av skolledning, i andra hand av annan vuxen.
4. En skadebedömning görs och bvc/skolsköterska/vårdcentral/sjukhus kontaktas för eventuell vård.
5. Den vuxne som upptäcker eller får anmälan om en kränkande handling/hot eller våld mellan elever samtalar direkt med berörda parter och skaffar sig en bild av händelsen.
6. Mentor/klasslärare samt rektor informeras.
7. Mentor/klasslärare i samråd med berörda vuxna fattar beslut om ytterligare enskilda och/eller gemensamma samtal mellan eleverna.
8. Mentor/klasslärare kontaktar vårdnadshavare till de inblandade.
9. Den som bevittnar eller först informeras om händelsen ansvarar för att händelsen och alla samtal dokumenteras på avsedd blankett.
10. Vid behov ska ett åtgärdsprogram upprättas för alla inblandade parter. Alla samtal och uppföljning dokumenteras på avsedd blankett eller bilagor därtill.

Mellan elev – vuxen

1. Om en elev kränker/hotar eller misshandlar en vuxen kontaktas rektor.
2. Rektor eller av denne utsedd person gör en utredning.
3. Rektor dokumenterar händelsen och eventuellt åtgärdsprogram upprättas. Bedömning måste göras om det är lämpligt att berörd personal och elev skall ha fortsatt kontakt. Alla samtal och uppföljning dokumenteras på avsedd blankett eller bilagor därtill.

Mellan vuxen – elev

1. Om en vuxen kränker/hotar eller misshandlar en elev, vänder sig eleven eller elevens vårdnadshavare till rektor, skolsköterska, kurator eller annan personal.
2. Rektor eller av denne utsedd person gör en utredning.
3. Rektor dokumenterar händelsen och eventuellt åtgärdsprogram upprättas. Bedömning måste göras om det är lämpligt att berörd personal och elev skall ha fortsatt kontakt. Alla samtal och uppföljning dokumenteras på avsedd blankett eller bilagor därtill.
4. Fortsätt hantera händelsen enligt ansvarsfördelningen.

När rektor har kränkt/hotat/misshandlat elev

1. Om en elev känner sig kränkt, hotad eller utsatt för våld av rektor, vänder sig eleven eller elevens vårdnadshavare till skolchefen.
2. Skolchefen vidtar lämpliga åtgärder.

Ansvarig-/a för genomförande: Rektor tillsammans med personal

Uppföljning ska ske: 2020-03-26

ansvarig: Rektor

Utvärdering ska ske: 2020-03-26

ansvarig: Rektor

Checklista

- det framgår tydligt om planen gäller verksamhetsår eller kalenderår
- planen är daterad och vem som ansvarar framgår
- resultat av tidigare utvärderingar har vägts in i framtagande av innevarande plan
- planen är upprättad i samverkan mellan barn/elever
- planen är upprättade i samverkan med pedagogisk personal och skollledning
- elevhälsan har varit delaktig (skola)
- en kartläggning är gjord på individ-.grupp och organisationsnivå
- den fysiska miljön är beaktad
- hur medarbetarnas kompetens ska hållas uppdaterad finns beskrivet
arbetet sker med aktiva åtgärder genom fyra steg:
- undersöka,
analysera
åtgärda
utvärderas och följs upp
- det fortlöpande arbetet dokumenteras
- främjande insatser finns beskrivna
- förebyggande insatser finns beskrivna
- en kartläggning av nuläget är gjord
- rutin för anmälan till förskolechef/ rektor finns och följs
- rutin för anmälan till skolchef finns och följs
- planen finns på verksamhetens hemsida